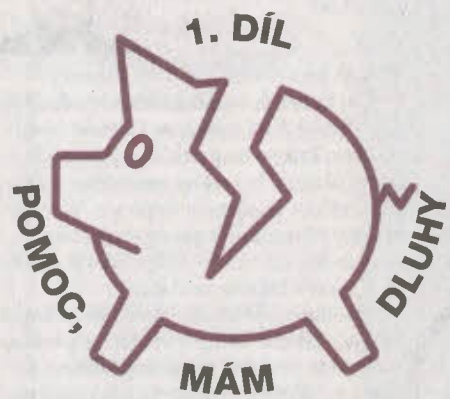

O oddlužení bude moci

Od 1. června vstoupí v platnost novela zákona o oddlužení. Insolvenční správci i pracovníci dluhových poraden se připravují na perné dny. Nově totiž budou moci o oddlužení žádat i lidé, kteří nedokázali doložit, že v průběhu pěti let splatí alespoň 30 procent svých závazků. Jenže to, že teď požádají, ještě neznamená, že jim soud po pěti letech dluhy skutečně odpustí. Jak to všechno probíhá?

Jolana Nováková
redaktorka MF DNES

01

Rozhodněte se, zda do toho půjdete

Krásná představa: být zase bez dluhů. Žádné obavy, že k vám vtrhne exekutor. Začnete znovu. Co vyděláte, bude vaše... Jenže cesta k tomu je dlouhá - trvá tři nebo pět let a po celou tu dobu jsou vaše příjmy minimální. Z toho, co vyděláte, vám zůstane jen nezabavitelné minimum. Zbytek pošle zaměstnavatel (nebo třeba správa sociálního zabezpečení v případě penzí) insolvenčnímu správci, který si pro sebe nechá poplatek (1 089 korun při oddlužení jednotlivce) a zbytek přerozdělá věřitelům.

Nezabavitelné minimum není vysoké, léta probíhajícího oddlužení skutečně nebudou snadná. Opravdu to podstoupíte? Nejen jiná cesta?

Jste-li rozhodnutí, udělejte si rozpočet, v další fázi beztak bude potřeba. Sepište veškerý svůj majetek. Uveďte své příjmy za poslední rok. Vypracujte seznam všech nutných výdajů. Spočítejte si orientačně své nezabavitelné minimum. Vejdou se do něho výdaje? Nikoli? Škrtejte! Některé náklady prostě musíte snížit, nepomůže, když budete vydělávat víc, všechny peníze nad nezabavitelnou částku jdou na splácení dluhů.

Maximální nezabavitelná částka při oddlužení*

	dosud	nově
jen dlužník	9 644	12 858
dlužník + 1**	11 251	14 465
dlužník + 2	12 858	16 072
dlužník + 3	14 466	17 679
dlužník + 4	16 073	19 287

Zdroj: justice.cz, * zůstatek v korunách; jde o částku „čistého“, která ročně nejvýše zbývá k zajištění všech potřeb; ostatní peníze jdou na splátky a poplatky ** dlužník + dítě nebo dlužník + manžel, věk v tomto případě nehraje roli

„Pokud dlužník splní podmínky insolvence, jsou mu po pěti letech dluhy odpuštěny a může začít svůj finanční život znovu.“

David Šmejkal
Poradna při finanční tísni

02

Vyberte si partnera pro podání žádosti

Žádost si nemůžete vyplnit sami, i kdybyste měli pocit, že jste s formuláři nejlepší kamarádi. Musíte se obrátit na advokáta, exekutora, insolvenčního správce, notáře či některou akreditovanou organizaci. Nejčastěji řeší insolvenční advokáti a neziskové společnosti. Obojí má svá pro a proti.

Advokát:

+ Je profesionál, má ze zákona pojištění odpovědnosti pro případ, že udělá chybu.

- Stojí dost peněz. Teoreticky byste se měli vejít do ceníkových čtyř nebo šesti tisíc korun. Pokud by si někdo účtoval více, je to důvod k zahájení kárného řízení u České advokátní komory. Ceníková cena se však týká jen samotného vyplnění a podání žádosti. Pokud požadujete i jiné služby, než které jsou nezbytné k podání návrhu, můžete zaplatit i více. Neměla by vás pak překvapit částka 10 až 15 tisíc korun. Pro někoho, kdo bojuje s dluhy, je to dost peněz.

Akreditovaná nezisková organizace:

+ Služby vždy poskytují zdarma. Respektive za klienty je platí jiní - stát, obce, sponzoři.

- Může mít řadu zkušeností, ale také nemusí. Také je pojištěna, ale na nižší částky.

V případě, že plánujete oslovit neziskovou organizaci, vyplatí se prohlédnout si její webové stránky. Nespokojte se se sliby typu „pomůžeme vám lépe než jiní“, hledejte výroční zprávu, ze které by mělo být patrné, kolik případů dovedli ke zdárnému konci. Neziskovka také musí mít akreditaci ministerstva spravedlnosti. Seznam těch, které ji mají, naleznete na webu sako.justice.cz.

Ke zpracování žádosti budete potřebovat dokumenty, které jste si shromáždili v předchozím kroku - potvrzení o příjmech, rozpočet a samozřejmě doklady totožnosti.

VÁŠ PŘÍBĚH

Prošel jsem insolvenční Zapomenutá pokuta, platba za telefon...

Když Josef studoval, půjčoval si v knihovně knížky. Sem tam žil veselým studentským životem a zapomněl si štípnout lístek v autobusu. Aby mohl s kamarády smažit na hodinách matematiky online, musel mít mobil dostatečně na úrovni. Ten první se rozbil po pádu ze zdi na brigádě, druhý odešel do věčných lovišť sám z něčeho nic (asi neměl rád vodu), třetí někam zmizel a čtvrtý mu už ro-

diče nezaplatili, takže když mu bylo těch osmnáct, vzal si mobil na splátky.

Jenže někdy peníze byly, jindy ne. Sem tam přišla textovka bez smajlíku, že má něco zaplatit, nějaký dopis - „snad mi nebudou vyhrožovat?“. Občas něco poplatil, hlavně kolejí a dluhy kamarádům. Studium mu klaplo, dokončil je - jak si rodiče přáli.

Následoval výlet po Evropě: Německo, Španělsko, Sardi-

nie. Za rok byl zpátky a bez peněz. A pak to začalo. Od rodičů už nedostal nic mimo hromádku soudních obsílek a pohled na zděšené obličej, protože je navštívil exekutor.

Josef se tedy začal v obálkách nevrle přehrabovat, neboť vyřízení těchto „přízemních maličkostí“ bylo zásadní podmínkou pro další pomoc rodičů při zaplacení kauce na vlastní pronájem. Bez toho by jim totiž hrozil neustálý atak

ze strany hbitých exekutorů. A tak Josef nacházel upomínky číslo jedna, dva a tři, dopisy inkašních agentur, předžalobní upomínky, platební rozkazy, výzvy od soudu, rozsudky a nakonec exekuční příkazy.

Bydlení, práce a oddlužení s životem na nezabavitelných částkách byly pro Josefa cestou k poučení a dospělosti.

Příběh klienta Poradny při finanční tísni

žádat víc lidí než dříve

03

Vyčkejte na rozhodnutí soudu

Vaši žádost bude posuzovat krajský soud podle trvalého bydliště. A neučiní tak do týdne, obvyklá doba se pohybuje kolem tří čtyř měsíců. Dobrou zprávou však je, že už podáním žádosti se pozastavují probíhající exekuce.

U soudu se ukáže, jak moc významný byl výběr partnera pro podání žádosti. Pokud totiž soud vaši žádost odmítne (třeba i jen kvůli formální chybě), musíte podat návrh znovu.

Současně s návrhem mají vaši věřitelé možnost uplatňovat u soudu pohledávky. V případě oddlužení tak mohou od června učinit do 60 dní od okamžiku, kdy soud vyhověl insolvenčnímu návrhu. Kdo se v té době nepřihlásí, má smůlu. Samozřejmě existují výjimky - později se může ozvat třeba příjemce výživného.

„K zařazení do insolvence stačí, když je člověk schopen měsíčně zaplatit 2 x 1 089 korun. Pokud však za pět let neuhradí alespoň 30 procent dluhu, bude soud zkoumat, zda nemohl splatit víc - dluhy mu pak může, ale nemusí odpustit.“

Michal Žižlavský
insolvenční správce

06

Zda je vám vše odpuštěno, rozhodne opět soud

Když uplyne pět let a vám se podaří uhradit alespoň 30 procent dluhů, je velká pravděpodobnost, že vám budou ostatní nesplacené závazky odpuštěny a vy začnete novou finanční historii.

Pokud jste však onu třetinu splatit nevládli, bude soud vždy posuzovat, jestli jste udělali vše, co jste mohli. Právní řečí: „vše, co po vás bylo možno spravedlivě požadovat“. A jestliže soud dojde k názoru, že jste se právě nepřetrhli, pracovali načerno... osvobození od odluhů neschválí. Dlužníkem budete dál a vrátí se i všechny pozastavené exekuce, úroky a penále...

Kolik lidí má víc exekucí

počet exekucí	lidí
1	241 275 29 %
2	90 961 11 %
3	66 533 8 %
4	58 524 7 %
5	51 483 6 %
6	46 982 6 %
7	40 800 5 %
8	35 338 4 %
9	30 562 4 %
10	25 773 3 %
11 a více	133 106 16 %
celkem lidí v exekuci	821 337

04

Případu se chopí insolvenční správce

Insolvenční správce začíná pracovat souběžně - váš případ je mu totiž přidělen podle rotačního systému hned po podání žádosti. Jeho úkolem je zmapovat váš majetek, vaše příjmy a vaše dluhy.

V případě, že je soudem návrh na insolvenční schválen, zajistí správce zpeněžení majetku a bude přerozdělovat peníze, které mu pošle váš zaměstnavatel. Sobě ponechá poplatek 1 089 korun (pokud žádají manželé, je to 1 634 korun), zbytek poměrně rozdělí věřitelům.

05

Splácíte a splácíte

Na počátku každého oddlužení bude od 1. června takzvané zpeněžení majetkové podstaty. Prostě prodej vašeho jmění. Zatím nejsou zcela jasná pravidla, podle kterých to bude probíhat. Uvažuje se o minimální hodnotě majetku, která by člověku měla zůstat. Jiný návrh počítá s tím, že do dražby půjde jen „nadstandard“, jehož zpeněžením skutečně dojde ke snížení dluhů. „Je kontraproduktivní zpeněžovat dlužníkovy neprodejné věci. Případně ty, které potřebuje. Když se mu prodá auto, které má na cestu do práce, nedostane se do ní... Musíme najít nějaký rozumný přístup. Bude to záležet hlavně na tom, jak se k věci postaví soudy,“ vysvětluje Michal Žižlavský z Asociace insolvenčních správců. Obdobná je situace u nemovitostí a hodnoty chráněného bydlení - podmínky zatím nejsou stanoveny.

Pak nastane řehole: z výplaty zaměstnavatel oddělí nezabavitelnou částku a tu vám pošle na účet. U penzí to udělá správa sociálního zabezpečení. Pět let, měsíc co měsíc.

Jen v případě, že jste důchodci starobní či invalidní (od druhého stupně), může oddlužení proběhnout již po třech letech. Stejně tak, pokud byste v průběhu tří let splatili alespoň 60 procent dluhů.

Kolik lidí nesplácí dluhy

kraj	lidé s dluhem v prodlení*	počet exekucí**
Praha	5,3 %	11 %
Středočeský	6,3 %	11 %
Jihočeský	6 %	6 %
Plzeňský	6,9 %	6 %
Karlovarský	11,4 %	5 %
Ústecký	13 %	15 %
Liberecký	9,1 %	5 %
Královéhradecký	6,3 %	4 %
Pardubický	5,7 %	4 %
Vysočina	4,4 %	3 %
Jihomoravský	5,3 %	9 %
Olomoucký	6,4 %	5 %
Zlínský	4,3 %	3 %
Moravskoslezský	8,7 %	13 %

Zdroj: Solus, Exekutorská komora ČR, * procento vyjadřuje podíl dospělých lidí v kraji, kteří jsou v prodlení se splátkami ** procento z celkového počtu exekucí v ČR

Konzultace:
Poradna při finanční tísni,
AK Žižlavský

OTÁZKA PRO ADVOKÁTA

Patří k oddlužení vždy i zpeněžení stávajícího majetku? Mám auto, které však potřebuji na cesty do práce.

Pokud o ně v souvislosti s oddlužením příjdu, nebudu nejspíš schopen vydělat.

Současná právní úprava rozlišuje dvě formy oddlužení - zpeněžením majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře. Novelizovaný insolvenční zákon už ale plnění splátkového kalendáře bez zpeněžení majetku umožňovat nebude.

Pokud by měl automobil nízkou hodnotu a předpokládané náklady na jeho zpeně-

žení by převyšovaly očekávaný výtěžek, neprodával by se na základě výjimky z obecného pravidla.

Zvláštní kategorií je majetek, který slouží k zajištění pohledávek věřitelů (typicky z hypotečních úvěrů). Ten se bude prodávat zcela určitě.

Ondřej Vokál
AK Slaninová-Vokál

SERIÁL

Pomoc, mám dluhy!

20. 5. Novinky a průběh oddlužení
21. 5. Kde se dozvím, kolik dlužím?
22. 5. Jaké je řešení? Insolvence, exekuce, konsolidace...
23. 5. Jak projít insolvenční a nedělat zbytečné chyby
24. 5. Insolvence z pohledu věřitele
25. 5. Jak si půjčit a nenaletět

NOVINKY OD 1. 6. 2019

- Není třeba předem dokládat, že budete schopni splatit alespoň 30 procent dluhů, dokonce není ani nutno 30 procent dluhů opravdu splatit.
- Dlužník musí splácet minimálně 2x 1 089 korun měsíčně (poplatek insolvenčnímu správci + alespoň stejnou částku věřitelům).
- Dlužník je povinen vynaložit veškeré úsilí (které po něm lze spravedlivě požadovat), aby splatil co největší část svých závazků.
- Pokud se nepodaří splatit ani 30 procent dluhů, bude na konci období soud VŽDY posuzovat, jestli dlužník vynaložil veškeré úsilí. Pokud rozhodne, že ne, závěrečné osvobození od odluhů neproběhne.
- Na počátku pokaždé dojde ke zpeněžení majetku. Hranice jmění, které může člověk zůstat, není zatím přesně stanovena.
- Standardně trvá oddlužení pět let. Nově existuje i tříletá varianta pro ty, kdo během tří let splatí 60 procent dluhů, pro seniory a invalidní důchodce (ve druhém a třetím stupni).
- Od června se mění výpočet částky, která dlužníkovi a jeho rodině zůstane - zůstává jim více peněz.
- Věřitelé budou mít delší čas na přihlášení svých pohledávek - až 60 dní.

STÁLE PLATÍ

- Zadlužený musí mít alespoň dva různé věřitele.
- Jeho závazky musí být po splatnosti (= je v prodlení se splátkami).
- Musí mít připraven rozpočet - jeho měsíční výdaje nemohou překročit nezabavitelnou částku.
- Insolvenční návrh nepodává dlužník, musí tak učinit prostřednictvím advokáta, notáře, akreditované organizace...
- Věřitelé si vyhlášené insolvence musí sami všimnout v insolvenčním rejstříku - dlužník tak nemusí dohledávat všechny své půjčky..

ZVAŽUJE SE

- Odpuštění (či jiný způsob řešení) dluhů, které člověk vznikly, když byl ještě dítě.